Omul apropiat de Ovidiu Bufnilă

O privire aruncată asupra lumii din perspectiva unui scriitor de science fiction care bănuieşte că timpul este vălurit în toate direcţiile.

MOTTO:

Singurul lucru pe care îl ai cu adevărat este ceea ce ești.

Și-l ai tot timpul cu tine.

Mihaela BUFNILA

PREMIZE

Dacă Dumnezeu ar fi murit ce sens ar mai avea vorbirea frumoasa și de ce ar mai fiinţa sau funcţiona frumosul în adâncul oceanelor?

Multiplicându-mă și metamorfozându-mă într-un nor de puncte sub presiunea câmpurilor magnetice, îmi pot mări suprafaţa informaţională?

Miracolul ultim e felul în care o mulţime de puncte îşi dă seama că este o mulţime de puncte.

[1]

Omul apropiat pare să fie omul tuturor timpurilor turnat în corporalitatea contemporaneităţii. Dacă nu e tocmai așa, atunci trebuie să fie la mijloc doar greșită mea raportare la real, nerămându-mi decât să accept ficţiunea generalizată și generalizanta potrivit căreia eu nici nu exist neputând fi martor al meu. Aceasta însemnând că, fiind doar un cuprins, nu-mi pot construi nicicum exterioritatea din care să mă spionez pe deplin dedat plăcerii perverse a principiului lui unu care se multiplică.

Omul apropiat pare a fi prins în fălcile istoriei gata, gata să fie făcut praf fie de patimile lui, de propriile lui ficţiuni, fie de mulţimile care se unduiesc ca valurile unui ocean larmuitor, fie de revoluţii și războaie sau de acte administrative impersonale fie de vicisitudinile naturii care și ea nu mai e natura.

Ca și construct de lumi, omul apropiat nu pare a fi construit prin adăugire, părelnica parând să fie ideea unui timp aflat în scurgere. Mai degrabă timpul pare vălurit, ubicuitatea dând aparenta talazului care, iată se vede dincoace de orizontul nostru vizibil, când sus, sub reflectorul conștientei, când dispărut, în adâncurile oceanului plin de universuri, spre neliniștea navigatorului.

[2]

Omul apropiat pare să fie omul pe care îl simţi alături de tine,

aidoma ţie, navigator prin furtunile de sens sau lipsindu-se de sens, fiindu-și suficient.

Adeseori, omul apropiat sfârșește în ridicol, în tragic sau în anecdotic. E ca și cum, supărat că înaintașii nu-i sunt alături în încercările sale, i-ar pedepsi sfârșindu-i odată cu el, aceasta fiind expresia felului lui de a înţelege finitul.

De multe ori, fiind fiinţa fragmentată, omul apropiat nu reușește să înţeleagă, să cuprindă, să afle, să i se releve sensul lucrurilor și atunci este râs din registrul de navigaţie dintr-o singură mișcare. Dar poate că nici nu vrea, acesta fiind un semn felului în care își înţelege el libertatea de a fi liber.

Pare să fie apropiat nu numai pentru că e învecinat cu tine ci pentru că într-un fel intim, profund, ești solidar cu el. Fie că îl judeci aspru, fie că îl deplângi, fie că îl ucizi într-o metaforă, într-un articol de ziar sau într-un schimb de focuri, fie că nu-l cunoști sau refuzi să iei la cunoștinţă de prezenţa lui, nu va muri decât odată cu tine.

Fie că e un roman, sau un incas, fie că e un pigmeu, un iacobin sau un pușcaș marin ucis, fie că e primul om ajuns pe Lună sau încântătorul om al cavernelor sau vecinul de pe strada ta de la numărul trei, fie că este președintele imperialei contemporane sau al comunistei de serviciu, un om apropiat.

Știi o mulţime de lucruri despre el sau ești pe cale să afli totul despre el, fie că vrei, fie că nu vrei iar el te umple adesea de sens.

Omul apropiat ar putea deveni nu doar modelul, sarcina sau misiunea ta, chinul tău, sensul tău. Omul apropiat te locuiește sau se pregătește să se așeze în sinele tău pe negândite. Și aceasta se întâmpla să fie așa pentru că este expresia tuturor oamenilor care au trăit vreodată pe această planetă și despre care, tu, crezi sau vei fi încredinţat că știi sau că simţi o mulţime de lucruri, aceasta fiind să spunem enciclopedia ta.

[3]

Omul apropiat este tocmai învecinarea ta cu restul lumii fiind în același timp întregul lumesc, este chiar enciclopedia ta. Nefiind limite, astăzi ești la fel de apropiat cu împăratul cel viu, cu președintele care tocmai a murit și cu legendarul spadasin care bântuie marele ecran și propriul tău imaginar, tu fiind godzila.

Poate că nu e tocmai în acest fel și atunci se cheamă că graniţele ar putea fi chiar aievea. Dar în propriul tău imaginar lucrurile nu stau

chiar așa. Imaginarul te guvernează cu perversitate în timp ce raţionalul încearcă din răsputeri să-și revendice rolul de busolă. El e permanent de cart în timp ce imaginarul, undeva, în gabie, sus, pe catarg, adulmeca depărtările tropăind.

Omul apropiat paresa fie doar o construcţie fictivă dar de trebuinţă nouă tuturor celor cărora aparenta oceanului plin de universuri le construiește un amăgitor continuu temporal.

Poate că finitul e doar o construcţie de trebuinţă pentru că tu să capeţi sens.

În afara lui, existenţa ta nu ar mai avea noimă. Sau poate că tu însuti fiind omul apropiat.

Tu ești subiectul știrilor macabre de televiziune.

Tu, obiectul sondajelor de opinie, tu, care umpli gropile comune ale războaielor de enclava. Tu, care ai fost ciopârţit, hulit, strivit, gazat, ridicat pe soclu, adulat, otrăvit și curtat, ars pe rug, gonit și chemat în sânul lucrurilor de taină de-a lungul istoriei.

Despre tine spun filosofii că ești expirat și primitiv, că ești stupid și necivilizat, că ești sfârșitul istoriei sau chiar Satana în persoană.

Poate că ești înger decăzut. Ești ticăloșit. Ești plin de păcate. Un fragmentat.

Ești așa, o construcţie imperfectă. Ești fie fascist transmutat în antifascist, fie rebelul anilor șaptezeci devenit birocrat sadea, fie comunist pur-sânge reesapat sub masca neoliberalismului.

Dar nu imperfecţiunea este șansa ta de a fi?

Eu cred că ești doar apropiat. Și înţeleg prin aceasta că îmi ești învecinat, că te pot atinge fizic sau metaforic, în imaginar, că te pot înţelege, cunoaște și numi.

Ca om apropiat, ești omul tuturor timpurilor. Eu nu-ţi sunt superior și nici nu mă simt așa. Cred că ești doar bulversat și tulburat de existenta-ta în lume.

Nu l-ai îngropat pe Dumnezeu. Îl păstrezi într-un fiind al tău, de taină. Poate că nici nu știi că fundul e în cuprinsul tău.

[4]

Ești fie un Napoleon, fie un elvis, fie godzila sau un berlioz, fie bătrâna cerșetoare care aseară mi-a urat sănătate pentru bancnota pusă în palmă, fie un Sartre sau un eminem sau un vangelis, sau un larry king, sau o shakira, sau un nostradamus sau chiar întreaga

enciclopedie.

Pentru tine au pervertit arta cinematografică. Au răscolit imaginile de la propaganda împotriva lui Hitler sau Tito sau Bush sau Blair sau Dudaev sau Puţin sau Mata Hâri, la scufundarea sensului teribilului Titanic a cărui ecranizare enunţa principiul de ordine al noii lumi care ar fi, spun unii cu maliţie, acela că superbogaţii sunt salvaţi de subbogaţi.

Dar superbogaţii și-au pierdut misiunea, clevetesc midinetele aporiilor.

Superbogaţii ei sunt arestaţi în corporalitatea maselor flamande așa cum filosoful desuet e arestat de utopice. Filosoful desuet așteaptă mulţimile sublunare ale minelor minierilor care sunt gata, gata să râdă centrul, mărșăluind simbolic cu garoafa la butoniera și scrie cu nesaţiu despre fiinţa fragmentataexpirat.

Dar cum să fie expirata fiinţa când ea navighează încă spre ultimul sens?

Căci am putea descoperi, ridicându-se valul de pe ochii noștri, ca însăși Dumnezeu are de construit un sens anume schimbându-și înfăţișările sub masca corporalităţii omului apropiat. Iar dacă nu e sens, atunci trebuie să fie manifestarea lui ludica sau poate a atitudinii lui mustrătoare.